

JURIS ECCLESIASTICI

EPOCHA IV.

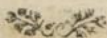
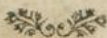
JUS NOVISSIMUM.

XV. Hoc Jus novissimum meritò auspicamur à **CONSTL-
TUTIONIBUS** illis, quas post nostrum Corpus **Canonicum**
editas * nobis **BULLARIUM M.** ** exhibet.

* Hæ propriè Extravagantes sunt, quia non sunt in Corpore Juris;
præcipuæ, quarum allegatio frequens est, sunt *Pii V. Greg. XIII.
XIV. & XV. Sixti V. Urbani VIII. Clementis X. & XII. & Bened.
XIV.*

** Opus est *Laërtii Cherubini* JC. Romani & *Angeli Mariae Cherubini*
ejusdem filii; *Bened. XIV.* quoque suas Constitutiones imprimi
typis curavit, easque more antiquo DD. Bononienibus inscripsit,
quarum IV. Tomi passim obvii sunt.

Additio. Quæ verò harum Constitutionum extra Codicem nostrum
Juris vagantium Authoritas? R. Si allegantur incertæ fidei Decretales,
servabitur hodie *Cap. 8. de fide Instrum.* ubi *Innoc. III. Helienfi Episcopo*
itâ scribit; *cùm aliqua Decretalis, de qua judex meritò dubitet, allegatur:*
si ea juri Communi sit consona, secundùm eam non metuat judicare, cùm non
tam ipsius quàm juri communis Authoritate procedere videatur: verùm si
juri Communi sit dissona, secundùm ipsam non judicet, sed superiorem con-
sulat super eam. . . . Si verò constet authenticè Constitutionem à
Pontifice emanâsse, attende ad *Can. 1. D. 19. non ideo eam rejiciendam*
esse, quia in codice canonum non habetur; An vero tum universaliter ob-
ligat? R. Pro norma est *c. 5. de rescriptis,* ubi *Alex. III. Ravennaten-*
si Episcopo: Aut mandatum nostrum reverenter adimpleas, aut per litem
ras, quare adimplere non possis, rationabilem causam præendas. Quod or-
dinariè in Germania practicatur, nisi constitutio sit evidentè impracti-
cabilis, aut imperiū LL. resistent. In Gallia & Belgio Episcopi nihil
audent publicare sinè *Placeto regio,* quod & in ducatibus *Julie & Mon-*
zium &c. introductum esse constat. Opinio igitur, quæ LL. Papales
Disci-

Disciplinares (nullâ promulgatione secuta in singulis Diœcesibus) ubique illico obligare prætendit, etsi *in Theoria*, *in Praxi* tamen vix sustineri potest. (*)

(*) Non recentior hæc, *etiam in scholis regularium*, doctrina est: antecesserunt Viri *Regulares Clarissimi*, inter quos obvii sunt Cl. *Zallweinius*, *Schmid*, qui probatâ sua opinione, *Inst. T. I. f. 182.* demum concludit: *neque ratiuncule quædam aut distinctiuncule tantæ habendæ sunt, ut continuam praxin tot seculorum evertant.* Accedit laudatus sæpè *P. Luidl. Diss. V. f. 1175 & seqq. in R. 3.* itâ inquit: *Vero est similis ad obligandos universos fideles hautquaquam sufficere leges Pontificias* (intelligit disciplinam tantum concernentes, siquidem inter has, & eas, quæ fidem morésque concernunt, ingens adhuc discrimen est) *Romæ solammodo promulgari: Sed requiritur, ut in singulis Provinciis ac Diœcesibus promulgentur. Hodiernus quidem Romanæ Curie stylus id præsefert, antiquis tamen incognitus; quod & validis rationibus & momentis ibidem ostendit.*

XVI. Aliam Juris novissimi partem constituit CONC. TRIDENTINUM * sub PAULO III. JULIO III. & PIO IV. PP. CAROLO V. & FERDINANDO I. Impp. celebratum contra novas ejus temporis Religiones ** atque ut nutantium Ss. Canonum observantiam restauraret ***.

*) Quantopere Concilium hoc celebrari optârît Germania nostra, verè omnibus Imp. recessibus expressum comperies: *necessitatem* ipsius exigebat miserimus Imperii & Religionis nostræ status ob perversâ heterodoxorum dogmata.

** Has profligavit per *Canones suos Dogmaticos.*

*** Desuper in eo cogitatum & allaboratum summè fuit; præstitit, id per *Canones suos disciplinares seu reformatoria Decreta*, de quibus in proverbium transiit: *obligant, ubi sunt recepta*; id tamen nequam de *dogmaticis* intellige, cum fides una semper sit, & invariabilis.

Addit.

à CONSTI.
Canonicum

corpore Juris;
V. Greg. XIII.
VII. & Bened.

ria Cherubini
nes imprimi
us inscripsit,

cem nostrum
ei Decretales,
liensi Episcopo
iter, allegatur.
care, cum non
tur: verùm si
superiorem con-
stitutionem à
u rejciendam
versaliter ob-
Ravennaten-
aut per lit-
Quod or-
ter impracti-
Episcopi nihil
Julie & Mon-
e LL. Papales
Disci-

Additio. Synodum istam, demptis aliquot Decretis reform. à Catholicis omnibus reverenter susceptam, velut Christianam, piam, liberam, & Oecumenicam fatetur ANON. ipse *Princip. f. p. Eccles. c. 6. n. 33.*

XVII. Orta super genuino Decretorum Discipl. C. Trid. intellectu dubia dirimit CONGREGATIO * CARDINALIUM C. TRIDENT. INTERPRETUM **

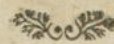
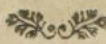
* Plures Congregationes debemus Sixto V. 1. pro Sacra Inquisitione. 2. pro signatura gratiæ. 3. pro erectione Ecclesiarum & provisionibus consistorialibus. 4. pro ubertate annonæ status ecclesiastici. 5. pro sacris ritibus & ceremoniis. 6. pro classe paranda & conservanda ad statum ecclesiastici defensionem. 7. pro Indice librorum prohibitorum. 8. pro status ecclesiastici gravaminibus sublevandis. 9. pro universitate studii Romani. 10. pro consultationibus regularium. 11. pro Consultationibus Episcoporum & aliorum Prælatorum. 12. pro viis, pontibus & aquis curandis. 13. pro Typographia Vaticana. 14. pro consultationibus negotiorum status Ecclesiastici. 15. pro interpretatione Conc. Trid.

** Conf. Constit. Pii IV. Pii V. & Sixti V.

Additio. Quantum Authoritatis hæc Congregatio Emmerum Cardinalium prætendat, nec ipsa hæctenus declaravit, nec Papa, sed soli Canonistæ divinant; merè doctrinalem ceu Authoribus Classicis attribuere illi facultatem interpretandi, uti tradit *Espenius in supplem. ad jus Eccles. univ. f. 48.* nimis humile foret, neque Constitutionibus citatis satis conforme: verè & propriè legalem authoritatem hisce Declarationibus attribuere similiter non audeo, quia nec de potestate satis constat, nec de solemnitate ad legem necessaria: media igitur Declarationum istarum videtur esse authoritas, publica quidem & privatâ major, non usque tamen ad eò ex se valitura, ut sphaeram legis assequatur, nisi in ea, quam alie LL. universales exposcunt, forma compareant. conf. *ENGEL Proëm. n. 16.*

XVIII. Ad jus novissimum plures referunt JUDICATA * ROMANÆ ROTÆ ** AUDITORUM ***.

* Hæc per se *Jus Commune* non constituunt, quia Authores eorum tantum

tum *sententiare* valent, non novas Leges ferre; *Decisio* tamen *Constantans* & *perpetua* in hoc *Tribunali* stylum & regulam facit pro ista curia, unde nec extra curiam eorum authoritas ut levis contemnenda est, in his saltem, quorum *appellatio* Romam devolvitur, propter manifestum periculum *sententiæ* reformatoriae.

** Cur ita vocetur, censent plerique, quod Auditores alternis vicibus quasi *rotatim* suo fungantur munere; vel quod præcipua Christiani orbis negotia apud illos versentur & agitentur. Vid. *du Cange Glossar. T. I. p. 837.*

*** Hi olim quatuordecim erant teste *Sandino* vit. PP. *ad Sixt. IV* hic eos reduxit ad numerum duodenarium; sunt itaque hodie: *Tres Romani, Germanus, Gallus, Castellanus, Aragonius, Venerus, Mediolanensis, Senensis & Perusinus* vicissim, *Bonomiensis, & Ferrariensis.* Quis stipendia decrevit *Innocentius VI.*

XIX. Juri novissimo pariter accensentur **REGULÆ CANCELLARIÆ ROMANÆ** * Originem suam nactæ à **JOANNE XXII.** ** postea verò à **NICOLAO V.** in modernum, in quo sunt, statum perductæ ***.

* Tales ita vocitantur, quia major earum pars concernit expeditionem literarum, quæ in Cancellaria Romana expediuntur: nomen itaque hæreditarunt à *Cancellario*, ad cujus directionem primò fuerunt adinventæ; communiter dividuntur in regulas *de Dandis*, quæ respiciunt universos, aliæ *de Dandis non* sunt, quia dant normam solis officialibus Cancellariæ; juxta stylum Curiae moriuntur moriente Pontifice, per novum verò Pontificem reviviscunt; eas pro lege universali etiam extra curiam ubique observandas esse putat *Gomesius*, verum hæc sententia hodie in præxi valido patrocinio destituitur; usum igitur & observantiam consule: *in Germania* non obligant, nisi in quantum consentaneæ sunt concordatis nostris.... *In Gallia* regulas *de Infirmis resignantibus, de publicandis resignationibus, & de Verosimili notitia* receptas esse & adinstar Legis in Parlamento registratas notat *Espen T. III.*

form. à Carho.
piam, liberam
c. 6. n. 33.

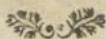
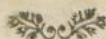
pl. C. Trid.
RDINALIUM

ra Inquisitione.
provisionibus
i. 3. pro sacris
anda ad statum
itorum. 8. pro
veritate studii
Consultationi-
s, pontibus &
ro consultatio-
one Conc. Trid.

orum Cardina-
sed soli Cano-
is attribuere illi
ad jus Eccles.
tatis sacris con-
sationibus attri-
at, nec de so-
istarum vide-
usque tamen
ea, quam alie
EL Proem. n. 16.

CATA * RO.

res eorum tam
tum

f. 700. alias quoque, de *Impetrantibus beneficia viventium*, de *annali possessore*, de *Idiomate*, usu receptas fore observant alii.

** Teste *Gomesio* in præm. Comment. ad has regulas: *sat's compertum est, regulas Cancellariæ à Joanne XXII. initium & Originem habuisse.*

*** Hic primus utiliores Decessorum suorum regulas collegit, ac plures alias judiciales, sive normam administrandæ justitiæ determinantes adjecit. Ceterùm commentati sunt in eas præter *Gomesium* cit. *Joannes à Chokier, Gonzalez, & Mandos.* Quos consule.

XX. Ad jus novissimum speciale nunc dilabimur videl. Germaniæ nostræ CONCORDATA * inter quæ, præter antiquiora ** sunt famosa illa, quæ inter FRID. III. Imp. & IMPERII PRINCIPES, nec non LEGATUM PONTIFICIS Aschafenburgi concepta, & postea anno 1448. à NICOLAO V. Papa solemniter confirmata sunt. ***

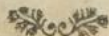
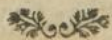
* Sub his intelliguntur conventiones ab Imperatoribus ac Regibus Romano-Germanicis cum sede Romana initæ.

** Qualia sunt pacta *Adriani* cum *Carolo M.*, *Leonis VIII.* cum *Otone I.*, *Callixtum II.* inter & *Henricum V.* conventa.

*** Objectum horum *concordatorum* (quæ sunt temperamentum *Concil. Basil. (a)* & *Reg. Cancell.*) præcipuè triplex est, 1. *Dignitates majores.* 2. *Dignitates inferiores, & beneficia.* 3. *Annatæ.* Conf. de his *Barthelium, Horix concordata Nat. Germ. integra. Anon. Demonst. Anal. de Præpositivis. Anon. observationes Histor. Jurid.* quas tamen singulas meas facere nolo.

a) Omnino hic legi promeretur. *Dissertatio patria Inauguralis de an. 1764. De Certis Conc. Basileensis Decretis, à Germania acceptatis. Additio.* Concordata ista veram habere naturam pacti & conventionis, nemo est hodie Canonistarum & Publicistarum, qui id abneget; adficientibus vel ipsis RR. PP. *Nicolao V. in Constit. ad sacram §. 1. & Julio III. in Constit. de 14. Sept. 1554. ibi.,* Nos attendentes concordata prædicta vim pacti inter partes habere, & quæ ex pacto constant, absque partium consensu abrogari non posse. Ex hoc igitur subsequa Corrollaria statuo:

a) Om-

- a) Omnino falsam esse sententiam illorum, qui *Concordata* illa nullius roboris firmitatem obtinere prætendunt, atque partem alterutram ad eorum contraventionem extimulant, velut *Anon. kurze Abhandlung von dem Rechte des Kayfers &c. in fin.* Et profectò, si pax *Westphalica* nuncupata velut Sanctio Pragmatica Imperii respicienda sit, aded, ut *sententiæ contrariæ parvos* velut *publicæ salutis hostes* convellat *L. B. de Ictiad Tom. II. opusc. 6.* quid sentiendum erit de iis, qui *concordata* nostra ad unionem *filiarum* cum *Matre* stabiliendam inita ut cassa & irrita venditant: *Imperium Romanum*, ait *Exord. Avisam. ad Maximil. I. an. 1550. habet Concordata, quibus in conferendis beneficiis innititur, utque ea illesa conserventur, interest Sacræ Cæsareæ Majestatis.*
- b) A neutra parte in alterius præjudicium sinistram eorum interpretationem, minus derogationem fieri posse; *Litera enim Concordatorum nobis certam Legem tulit deinceps inviolabiliter observandam. Æn. Sylv. Ep. 383.*
- c) Neque puto, in iis præscriptionem obtinere locum: affirmantium enim vana videtur altercatio, ex quo natio nostra, *Verax, justa, & promissi tenax*, contra sedem Romanam præscribere nolit, sed pro sua parte pacta custodire, sicut perpetuò prætendit eadem custodiri consimiliter à *Sede Apostolica.*

P A R E R G A

EX LIB. I. ET II. DECRETALIUM.

1. *Providè disponente Domino, Romana Ecclesia cunctorum fidelium Mater est & Magistra.*
2. *Imperator Catholicus interest Synodo ad fidem confirmandam, non ad potentiam exercendam. Can. 2. D. 29.*
3. *Illam Ulpiani definitionem Juris Naturalis princ. Inst. de J. N. g. & c. utat ab aliis impugnetur, omnino sustinemus.*
4. *Ss. Canonum statuta custodiantur ab OMNIBUS.*
5. *Lex 2. c. de div. rescript. à Jure Canonico non est correctæ.*
6. *Rescripta ad hæredes non transeunt, nisi decessor, dum viveret, per ea sit in Jus vocatus. c. 36. de rescript.*
7. *Mendax precator penitus carere debet impetratis. C. 20. eod.*